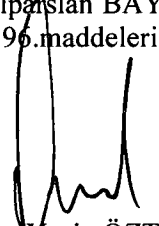

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Dr. Alparslan BAYRAKTAR tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Faturaların Gölgesinde Bir Ülke: Enerjiye Erişim mi, Hayatta Kalma Mücadelesi mi?

Bir Ülkenin gerçek fotoğrafı, resmi tabloların parlak rakamlarında değil; mutfakta yanan ocağın, kışın açılan kombinin, akşam yanan lambanın ardındaki hikâyede gizlidir. Bugün Türkiye'de milyonlarca hane için bu hikâye, giderek daha ağır bir yükün hikâyesine dönüşüyor.

Her ay gelen faturalar artık sadece bir ödeme kalemi değil; bir tercih dayatmasıdır.

“Elektriği mi açayım, yoksa mutfak masrafını mı karşılayayım?”

“Doğalgazı mı yakayım, yoksa çocuğumun ihtiyacını mı alayım?”

Bu sorular sorulmamalıydı. Ama bugün soruluyor. Hem de her ay, her hanede, sessizce.

İktidar “refah artıyor” derken, sahadaki gerçek bunun tam tersini söylüyor. Gelirler sınırlı artarken; elektrik, doğalgaz ve su faturaları katlanarak büyüyor. Bu tablo, basit bir ekonomik dengesizlik değil; sosyal adaletin aşınmasıdır. Çünkü enerji ve su, bir tüketim kalemi değil; yaşamın en temel hakkıdır.

Ancak gelinen noktada bu hak, piyasaya terk edilmiş durumda.

Enerji politikaları, kamusal hizmet anlayışından uzaklaşıp ticari bir modele dönüşmüş; Vatandaş “müşteri” olarak tanımlanmıştır. Bu dönüşümün sonucu ise açıktır:

Fiyatlar artar, denetim zayıflar, yük Vatandaşın omzuna biner.

Özelleştirmelerle birlikte dağıtım ve fiyat mekanizmalarının büyük ölçüde özel şirketlerin belirleyiciliğine bırakılması, kamu yararını ikinci plana itmiştir. “Maliyet” denilen şeyin içine neyin dahil olduğu çoğu zaman şeffaf değildir. Vatandaş ödüyor, ama neden bu kadar ödediğini tam olarak bilmiyor.

Daha da çarpıcı olan ise gelir dağılımındaki uçurumdur.

Asgari ücretli bir ailenin geliri, temel ihtiyaçlara bile yetmez hale gelmişken; faturalar bu gelirin önemli bir kısmını tek başına yutmaktadır. Bu durum artık bir “geçim sıkıntısı” değil; doğrudan bir “yaşam krizi”dir.

Bugün bir anne, çocuğu üşümesin diye kombiyi açarken endişe duyuyorsa,

Bir emekli işiği kısmak zorunda kalıyorsa,

Bir aile faturadan korktuğu için su tüketimini sınırlıyorsa,

Orada mesele ekonomi değil; Sosyal Devletin işlevini yitirmesidir.

Enerji ve suya erişim bir ayrıcalık değildir.

Ama bugün birçok hane için tam olarak buna dönüşmüştür.

Ve asıl tehlike, bu durumun giderek normalleşmesidir.

Oysa normal olan; Vatandaşın temel ihtiyaçlarını düşünmeden karşılayabilmesidir. Normal olan; Devletin bu ihtiyaçları güvence altına almasıdır.

Bugün gelinen noktada sorulması gereken soru nettir:

Bir Ülke, Vatandaşının en temel ihtiyaçlarını karşılayamadığı bir düzende gerçekten büyüyor olabilir mi?

Bu Bağlamda;

Isparta ilimizde,

- 1) Faturalarını ödeyemediği için elektrik ve/veya doğalgazı kesilen hane sayısı yıllara göre kaçtır?
- 2) Gelirinin önemli bir kısmını yalnızca faturalara ayırmak zorunda kalan Vatandaşlar için kalıcı ve yapısal bir çözüm planınız var mıdır?
- 3) Enerjiye erişimin bir “temel hak” olarak güvence altına alınması yönünde herhangi bir yasal veya yapısal düzenleme planlanmakta mıdır?
- 4) Vatandaşın yaşamını doğrudan etkileyen bu tablo karşısında, “piyasa dengeleri” mi yoksa “Sosyal Devlet ilkesi” mi önceliğinizdir?